

Päätösvallan delegointi kurinpitoasioissa

882/12.01.04/2019

KH 09.09.2019 § 255

Kaupunginhallituksen päätösvallan delegointi, kirjallisen varoituksen antaminen perusopetuslain mukaisessa kurinpitoasiassa

Perusopetuslain 628/1998 mukaan 36.§ mukaan oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen on laissa määritetty kurinpitorangeistuksiksi, ja niiden antamisessa sovellettavista menettelyistä on säädetty lain 36a§:ssä. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle ja oppilaan määräaikaista erottamista on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Ennen kurinpitorangeistuksen antamista on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Muista 36 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava oppilaan huoltajalle ja opetuksen epäamisestä tarvittaessa koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Määräaikaisesta erottamisesta ja kirjallisesta varoituksesta tulee antaa päätös, ja muut 36 §:ssä tarkoitettut toimenpiteet tulee kirjata. Toimivaltuuksista 36§:n mukaisissa kurinpitomenettelyissä laissa määritellään siten, että määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin. Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen edustuksesta käsiteltäessä oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista koskevaa asiaa säädetään lastensuojelulain 24 §:n 2 momentissa. Kirjallisen varoituksen antamisesta voi opetuksen järjestäjän niin päättäessä päättää myös koulun rehtori. Lisäksi kuntalain (410/2015) 91.§:n mukaan toimivalta sellaisessa asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä, voidaan siirtää vain toimielimelle.

Opetustoimessa käytännön tulkintana esimerkiksi Lankisen ja Lahtisen mukaan (Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä 2013, s.342) on ollut jo ennen edellä mainittuja säännöksiä se, että vain toimielin voi päättää opiskelijan erottamisesta, mutta varoituksen antamisesta voi päättää myös viranhaltija. Lähtökohtana tässä on ollut ilmeinen käsitys siitä, että erottaminen sisältää hallinnollisen pakon käyttöä, mutta varoituksen antamiseen ei sitä sisälly.

Pudasjärven kaupungin nykyisessä hallintosäännössä (1.1.2019) ei ole erikseen määritetty toimivaltuuksia perusopetuslain mukaisissa kurinpitoasioissa, jotka edellyttävät monijäsenisen toimielimen päätöstä. Hallintosäännön yleisten toimivaltasäännösten (kaupunginhallitus §24 ja viranomaislautakunta §26) perusteella kaupunginhallitus toimii kaikkien toiminta-alueiden monijäsenisenä luottamuselimenä, pois lukien

lakisääteisille lautakunnille ja viranomaislautakunnalle kuuluvat asiat. Toimivaltaa voidaan siirtää toimielimelle, luottamushenkilölle ja viranhaltijoille. Toimivaltaa viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä hallinnollisen pakon käyttämisessä voidaan siirtää vain toimielimelle. Hallintosäännön 26.§:n perusteella viranomaislautakunta päättää niistä asioista, jotka lakien mukaan tulee käsitellä monijäsenisessä toimielimessä, joka ei voi olla kaupunginhallitus sekä niistä toiminta-alueen ratkaistavaksi kuuluvista asioista, jotka edellyttävät hallintopakollain käyttöä.

Edellisestä johtuu, että jos Pudasjärven kaupungissa noudatetaan yleistä valtakunnallista tulkintalinjaa, niin hallintosäännön mukaisesti varoituksen antamisesta oppilaalle päättää kaupunginhallitus. Kuitenkin siirryttäessä astetta vahvempaan kurinpitorangaistukseen, eli määräaikaiseen erottamiseen, päätöksen antaminen kuuluu viranomaislautakunnalle. Kun otetaan huomioon, että määräaikaista erottamista edeltää usein tilanne, jonka johdosta erotettavalle oppilaalle on jouduttu antamaan kirjallinen varoitus, tulee hallintosäännönmukaiseen päätöksentekoketjuun tiettyä epäloogisuutta. Toimivin tapa asian ratkaisemiseksi olisi se, että hallitus delegoi päätäntävaltaansa varoituksen antamisesta koulujen rehtoreille.

Asian on valmistellut opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa puh. 050-400 4799

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää, että Perusopetuslain 36.§:n mukaisten kirjallisten varoitusten antamisesta päätösvalta on koulujen rehtoreilla ja koulunjohtajilla.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.